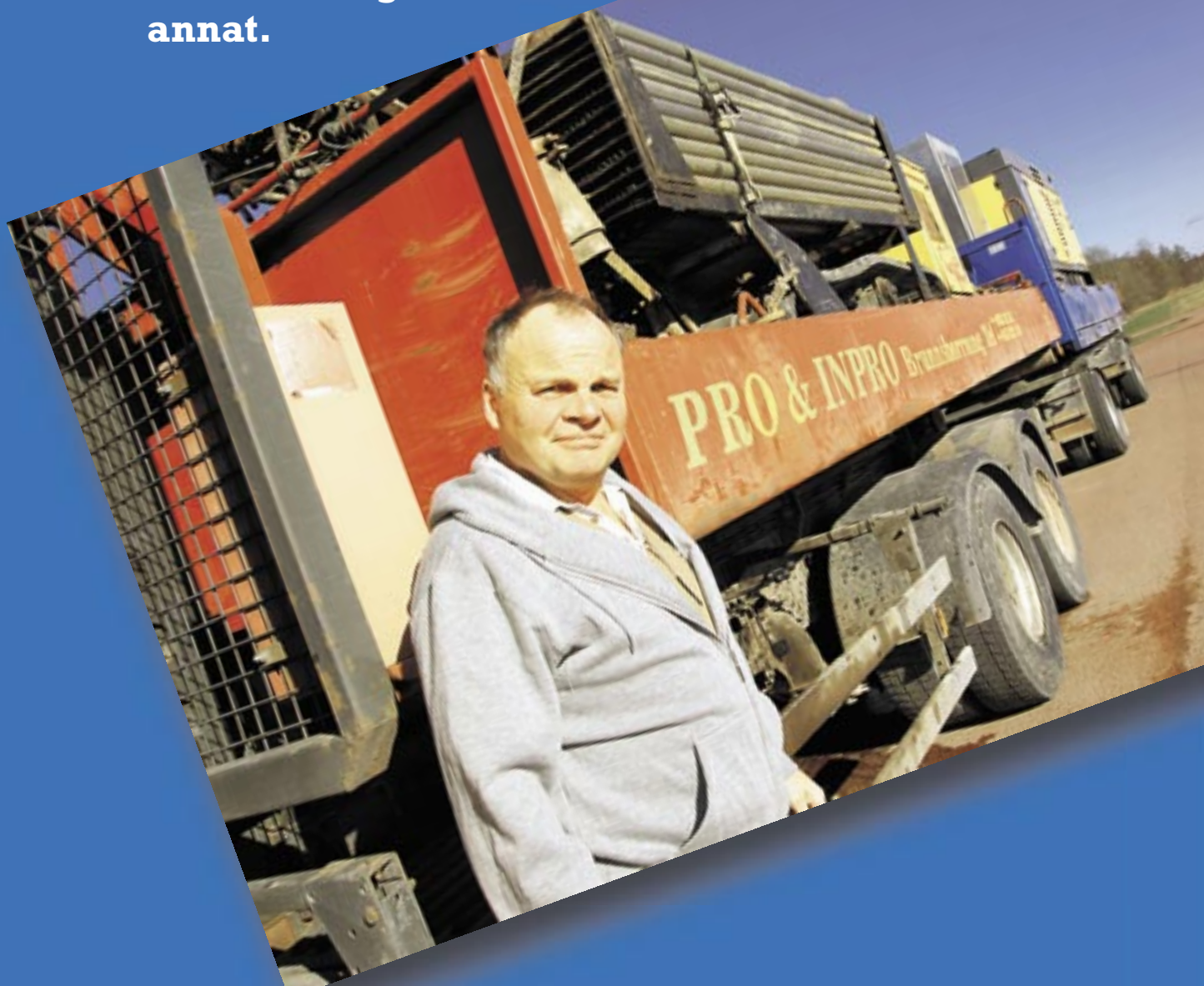

Den envise borrararen

I mitten av 1980-talet råkade Per-Åke Pettersson av en slump få se en brunnsborrhare i arbete. Han blev oerhört nyfiken och bestämde sig snart för att detta var något han skulle bli miljonär på.

Nästan 25 år senare har Per-Åke ännu inte blivit miljonär, men trots detta skulle han inte vilja byta bort sitt yrke som brunnsborrhare mot något annat.

Per-Åke Pettersson

– den envise borrharen

Text och foto: Fredrik Gustafsson

Den på hösten så vindpinade och på sommaren lika sol-dränkta åländska övärlden har fostrat många fantastiska och smått märkliga män och kvinnor: allt från stilsäkra författare till lysande affärsmän och skeppsredare. Frågan är ändå om inte Kumlinge-sonen Per-Åke Pettersson är stöpt i en helt egen form.

På Åland är Per-Åke ett känt ansikte. Han har borrarat tusentals brunnar och han säger att han minns varenda en. Säg någon som bor på Åland och Per-Åke kan berätta om han borrarat en vattenbrunn eller installerat geoenergi åt personen i fråga. Om minnet sviker kan han alltid ta till de dagböcker där han skrivit upp alla jobb han någonsin utfört.

De senaste 25 åren har Per-Åke Pettersson spenderat nästan hela sin vakna tid åt brunnborrning och sitt företag Inpro. Att han kom in på just brunnborrning var emel-

lertid mer av en slump. När han startade sitt företag 1979 var det en mekanisk verkstad, men allt förändrades när han såg en man från Pargas borra en brunn åt sin yngre bror.

– Jag kunde ingenting om borrning, men jag gillade vad jag såg och frågade honom hur stor kompressor han använde och hur länge en borrkrona höll. Jag räknade lite på kostnader och tänkte att detta ska jag bli miljonär på. Det har jag blivit också, men det är tyvärr fel färg på siffrorna, säger Per-Åke och ler snett.

Frös nästan ihjäl

De första åren drev Per-Åke Pettersson företaget helt ensam, och han sticker inte under stol med att det var tuffa år. Den första brunnen han borrhade var sin egen, och då höll han på att dränka sin egen far. I flera år borrhade han 40-50 brunnar per år med, som han själv ut-

trycker det, skakig ekonomi. Att kuska runt som ensam brunnborrare i den åländska skärgården var både tufft och ensamt.

– Det dråpligaste jag varit med om var när jag en höstkväll körde ut ensam till Kumlinge med alla grejer. Det blåste så mycket att jag fick hoppa i sjön och vada i land elva på kvällen. Jag höll på att frysa ihjäl. På vägen hem var jag så sällskapssjuk att jag ringde vädertjänsten bara för att få höra en mänsklig röst.

Tufft och slitsamt jobb

Trots att jobbet var slitsamt och att han aldrig kunde vara säker på att det skulle komma in tillräckligt med pengar och jobb var det inget som bekymrade Per-Åke. För även om han än i dag är full av energi och självförtroende är det inget mot hur han var som ung.

Fortsättning på nästa sida...

Den envise borrararen

INPRO Brunnsborrning AB

Bildades: 1979

Ursprungligen en mekanisk verkstad. Verksamheten utvidgades med brunnsborrning år 1985.

Anställda: fyra på heltid utöver Per-Åke Pettersson.

Utför: Energi- och vattenbrunnar, grundläggning, horisontalborrning.

Kundkrets: privatpersoner, rörmokare, byggföretag.

...fortsättning från föregående sida

– Jag brydde mig aldrig om att tidshorison-ten var kort eller att det var tuftt. Jag tänkte inte ens på det. När man är 30-35 år finns det inga gränser alls. Man sätter storstövlarna på och kör.

I dag har Inpro fyra heltidsanställda och toppmodern utrustning. Arbetet är trots detta fortfarande mycket krävande. Per-Åke jobbar mellan 12 och 15 timmar om dagen och måste ha ett kunnande som det normalt krävs 5-6 personer till.

– Först måste jag vara försäljare när jag säljer brunnen. När jag åker till platsen måste jag vara långtradarchaufför och när jag kommer fram geolog och hydrolog. Jag måste även fungera som grävmaskinsförare, svetsa och när jag kommer hem på kvällen måste jag sköta allt det ekonomiska.

Nästan ingen fritid

Sedan sex år tillbaka bor Per-Åke Pettersson i ett ganska avlägset hus precis vid havet på den åländska landsbygden. Utsikten från köksbordet är helt fantastisk. Efter ett tag stiger vi upp och går ner till stranden, bara ett par meter från uteterassen. Men trots att det redan hunnit bli vår ligger hans två båtar på landbacken.

– Det finns helt enkelt inte tid. Det känns egentligen ganska fänigt att åka till affären och köpa fisk när det finns hur mycket som helst precis här utanför. Fast det är väl varmare om fingrarna att köpa fisk i affären antar jag.

Ålänningar är överlag rätt stolta av sig och få av dem skulle erkänna att det kan finnas någon vackrare plats än där just de vuxit upp. Men inte Per-Åke. Trots att han bor på en sådan naturskön plats finns det minst ett ställe han rankar som vackrare. Vid flera olika tillfällen har han anlåtats av Skanska för att utföra olika jobb runtom i världen. Det är speciellt ett land han fastnat för.

– Jag ledde ett borrhningsarbete för Skanska i Panama under tre-fyra månader. Jag minns att det var dåligt berg, det var som att borra i sand. Fast Panama är nog världens vackraste land. En liten bit från där jag bodde kunde man blicka ut över både Stilla havet och Atlanten. Det var helt fantastiskt.

När Per-Åke står vid sitt hus och blickar ut över havet verkar han ganska nöjd med sin tillvaro. Sedan får han ett lite mörkare ansiktsuttryck och påminner om att han upplevt många motgångar också, både i det privata och i affärslivet. Faktum är att varje år är som en berg- och dalbana när man driver ett brunnsborrningsföretag.

– Det är samma sak varje år. Vi har alltid lyckats skrapa ihop en hel del pengar under hösten. Då försvinner jobben helt plötsligt. När våren kommer är det så tomt på kontot det bara kan bli. Sedan tar det fart igen fram till jul, och så börjar allt om igen. Trots att man hållit på med detta i 25 år blir man lika förvånad varje gång.

Återinvesterar vinsten

De senaste åren har emellertid pekat uppåt för Inpro. När geoenergin på allvar började komma till Åland för ett par år sedan upplevde bolaget ett riktigt uppsving. Men tro inte att Per-Åke tog ut vinsten och levde livets glada dagar. Nej, allt plöjdes ner i bolaget.

När Per-Åke visar runt i verkstaden, som ligger ett par kilometer från hans hus, ser man på allvar hur mycket som faktiskt plöjts ner i bolaget genom åren. Utrustningen Inpro förfogar över nu är överlägsen den Per-Åke hade till sitt förfogande för bara ett par år sedan.

– Förr när man borrade var det bara ögonen och tänderna som lyste vita i ansiktet när man kom hem. Nu kan man

nästan stå i kostym och borra. Jag minns när jag för första gången borrade 30 meter på en dag, då var man karl när man kom hem. I dag borrar vi 300 meter på en dag. Och inget av det du ser har jag ärvt, fått eller stulit. Jag har köpt allt för egna pengar som jag arbetat mig till med mitt eget svett, säger Per-Åke med eftertryck.

Gruvligt envis

Per-Åke har överlag ett ganska speciellt och starkt sätt att uttrycka sig. Under de dryga två timmarna vårt samtal varar hinner han leverera flera oföglömliga citat. Det framgår även med all önskvärd tydlighet att detta är en person med en envishet utöver det vanliga.

– Alla i bolaget är oerhört envisa. Det finns bara en väg att gå och det är framåt. Det spelar ingen roll hur mycket arbete vi lagt ner på något, det är bara resultaten som räknas. Det är resultatet vi får betalt för, inget annat.

Var har du fått denna envishet från? – Fått och fått, tror du att det är någon som saknar den? Jag har hört att min farfar var gruvligt envis. Kanske det är honom jag släktas på.

Per-Åkes envishet - företagets livlina

Det är heller inte bara berg som fått känna på Per-Åkes envishet. Sedan en ny förordning som reglerar brunnsborrning nära havet på Åland trädde i kraft har den åländska miljöministern fått veta att hon lever. Per-Åke har med en dåres envishet kämpat mot den förordning han anser omöjliggör geoenergi på stora delar av Åland. Sedan dess har flera politiker engagerat sig på Per-Åkes sida och det finns tecken på att regeringen faktiskt håller på att backa.

– Jag tycker om att vara lite obstinat, att ifrågasätta saker och ting. Nu har hela det åländska lagtinget satts i rörelse på grund av mig. Varje gång det händer något ringer en lagtingsledamot mig och sammanfattar läget. Men det är som jag säger: man får aldrig ge sig och det är bara resultaten som räknas. Först när de ändrar lagstiftningen är jag nöjd.

Oviss framtid

Speciellt när ämnet geoenergi kommer upp har den redan pratglade Per-Åke ovanligt mycket att säga. Han är som en uppslagsbok när det gäller fördelarna med geoenergi jämfört med andra energikällor.

– Redan när jag startade Inpro försökte jag få folk på Åland att börja med geoenergi, men det var ingen som var intresserad. Skatten på olja i Finland var för låg. Faktum är att jag hade Ålands allra första bergvärmepump i min verkstad. Jag köpte den för en flaska whisky som jag och säljaren drack upp tillsammans, säger Per-Åke och skrattar.

Hur ser du på framtiden, både för dig själv, Inpro och branschen i stort?

– Själv siktar jag på att börja trappa ner så småningom. Först ska jag gå ner till heltid och sedan försöka ta ut lite semester. Fast jag tycker fortfarande det är oerhört roligt att hålla på. Jag skulle inte kunna tänka mig göra något annat.

– När det gäller marknaden i stort är det svårt att veta med det kaos som råder i världen just nu. På Åland har vi även lagstiftarna att tampa med. Ett felaktigt politiskt beslut kan helt slå undan fötterna på oss, säger en allvarlig Per-Åke Pettersson.

Underlättar arbetet och minskar skaderiskerna

För nedsättning och upptagning av
kollektorslang och vattenpumpar

SlangMan

- Smidig att hantera, väger endast ca 57 kg
- Enfasmotor

Fixértång

- Hjälpmedel vid svetsning av kollektorslang
- Finns i fyra olika varianter

För information och
demonstration kontakta

Lars - Olof Holm

0155 - 22 76 49

0705 - 22 76 49

www.slangman.se

info@slangman.se

